

MUISTITILISTA MAAHANMUUTTOON LIITTYVIEN OSALLISTAMISPROSESSIEN SUUNNITTELUUN

MITÄ?

- Tiedätkö, mitä haastetta yrität ratkaista? Tarvitaanko eri toimijoiden, kuten maahanmuuttajien, panosta tämän asian ratkaisemiseksi? Varmista, että yhteiskehittäminen on paras tapa ratkaista haaste ja että olet valmis yhteistyöhön sidosryhmien kanssa sekä antamaan heille päätösvaltaa.

- Onko yhteiskehittämisprosessilla selkeä tarkoitus? Onko osallistujilla mahdollisuus neuvotella siitä?

- Millaisen julkisen arvon tuottamiseen yhteiskehittämisellä pyritään? Tiedätkö, miltä prosessin onnistunut lopputulos näyttää? Onko se sama prosessin järjestäjien ja eri osallistujien kannalta?

- Tiedätkö, mihin asioihin osallistujat voivat vaikuttaa ja mihin eivät? Selkeys osallistujien vaikutusmahdollisuuksista auttaa odotusten hallinnassa.

KUKA?

- Oletko analysoinut, mitkä ovat ne olennaiset sidosryhmät, jotka tulisi ottaa mukaan? Onko mukana myös edustajia vaikeammin tavoitettavista sidosryhmistä? Oletko pyrkinyt tunnistamaan heidät, jotka yleensä jäävät päätöksenteon ulkopuolelle?

 - Oletko varmistanut, että maahanmuuttajat kutsutaan mukaan, jos yhteiskehittäminen liittyy maahanmuuttoon? Edustavatko he itseään, yhdistyksiä, organisaatioita vai yrityksiä?

 - Kuinka rekrytoit osallistujia? Oletko tietoinen mahdollisista esteistä, jotka saattavat estää heidän osallistumisensa (esim. taloudelliset, kulttuuriset, kielelliset, hoivavelvollisuuksiin liittyvät, aikaan liittyvät, fyysiset tai maantieteelliset esteet...)? Voitko tarjota apua näiden minimointiin?

 - Onko osallistuminen prosessiin hyödyllistä osallistujille? Tarvitsevatko osallistujat korvauksen osallistumisesta? Vai tuottaako prosessiin osallistuminen ja syntyvät tulokset heille riittävästi arvoa?
-

- Millaiset valtasuhteet osallistujilla, prosessin järjestäjillä ja fasilitaattoreilla on? Onko heillä eri määrä valtaa käsiteltävään asiaan? Nämä tekijät tulisi huomioida prosessia suunniteltaessa.

MITEN?

- Kuka suunnittelee yhteiskehittämisen? Onko sinulla sisäinen tiimi vai palkkaatko ulkopuolisia asiantuntijoita? Saavatko osallistujat vaikuttaa prosessiin? Hyvin suunniteltu prosessi tekee siitä tehokkaamman ja osallistumisesta sujuvampaa riippumatta prosessin pituudesta tai monimutkaisuudesta.

- Suunnitteletko kertaluonteista tapahtumaa vai pidempää yhteiskehittämisprosessia? Pidemmän prosessin suunnittelun tulee olla joustavampaa.

- Milloin ja missä yhteiskehittäminen tapahtuu? Järjestetäänkö se kasvokkain, verkossa vai hybridinä? Kuinka kauan se kestää? Millaisia vaikutuksia paikalla on osallistumismahdollisuuksiin ja käytettäviin yhteistyömenetelmiin?

- Tiedätkö, mikä osallisuuden taso sopii prosessin tarkoitukseen? Osallisuuden tasot voivat vaihdella tiedottamisesta konsultointiin, osallistamiseen, yhteistyöhön ja jopa voimaannuttamiseen. Katso lisätietoja [politiikkasuosituksestamme](#) sekä [International Association for Public Participationin osallistumispektristä](#).

- Oletko suunnitellut prosessin ja menetelmät, jotka sopivat osallistumisen tarkoitukseen ja yhteiskehittämisen tavoitteeseen?

- Oletko valinnut menetelmiä, jotka mahdollistavat tasavertaisen osallistumisen ja osallistujien sitoutumisen? Onko suunnittelemasi prosessi inklusiivinen ja huomioiko se valtaerot tai mahdolliset konfliktit? Menetelmät voivat olla räätälöityjä tai olemassa olevia menetelmiä voidaan yhdistellä prosessiin sopiviksi. Esimerkiksi fasilitoinnin, (ks. [Suomen Fasilitaattorit Ry kirjallisuuslista](#)), osallistumisen ja innovaatiomenetelmien kirjallisuus tarjoavat hyviä työkaluja. [Sitralla on myös tulevaisuus- ja muutossuuntautuneita työkaluja.](#)

- Hyödynnetäänkö prosessissa osallistujien monimuotoisuutta? Onko prosessi suunniteltu osallistujille merkitykselliseksi?

- Oletko miettinyt osallistumisen ja yhteistyön eettisiä näkökulmia? (Katso [CoSIE-hankkeen The Ethical Compass -video](#))

- Kuka fasilitoi prosessin? On tärkeää, että on henkilö tai tiimi, joka vastaa prosessin sujuvuudesta ja osallistumisen helpottamisesta.